

Suzanne de Laval

Arkitektur i skolan

För att se världen med nya ögon

arkitekturanalys sthlm

Arkitektur i skolan

För att se världen med nya ögon

Boken vänder sig till lärare och arkitekter som vill arbeta med arkitektur i skolundervisningen. Den berättar om hur arkitekturen och den bebyggda miljön kan användas som inspiration och läromedel i olika ämnen. I boken finns en innehållsrik sammanställning av en stor mängd läromedel. Här ges också konkreta exempel på hur lärare framgångsrikt arbetar med arkitektur i skolan idag.

En internationell utblick visar att man i Finland, Danmark, Norge, Storbritannien och Frankrike har kommit långt inom detta område. De initiativ som hittills tagits i Sverige bygger i första hand på eldsjälar, ideella organisationer och nätverk. Men skolan borde medverka till att vi alla öppnar ögonen för arkitekturen. Därför är det angeläget att en myndighet tar ett långsiktigt ansvar för denna fråga.

Suzanne de Laval är arkitekt med lång erfarenhet som praktiserande arkitekt, planarkitekt, forskare och utbildningsledare. Hennes doktorsavhandling från KTH *Planerare och boende i dialog, metoder för utvärdering* handlade om utvärderingsmetoder som ger dialog i stället för statistik.

I sin verksamhet i det egna företaget arkitekturanalys sthlm ab, arbetar Suzanne de Laval med utvärderingar av den byggda miljön ur användarens perspektiv, omvärldsanalyser och utbildning.

Suzanne de Laval är ordförande i ARKiS, Arkitektur i Skolan, en arbetsgrupp och ett nätverk inom Sveriges Arkitekter som verkar för att arkitekturen ska användas som läromedel i många olika skolämnen.

ISBN 978-91-633-0462-0

arkitekturanalys sthlm

Sammanfattning

I den aktuella skoldebatten talas mycket om att eleverna måste få en chans att prestera bättre. Lösningen som diskuteras är att de ska få mer teori och mindre ”flum”. Ordning och reda är stridsropet för dagen. Att erbjuda eleverna något annat som både är roligt och lärorikt, så att de lär sig mycket - av eget intresse - känns som en utmaning.

Arkitektur i skolan är en sådan möjlighet som borde erbjudas alla elever, då det kan stödja inläringen inom många olika skolämnen. I rapporten argumenteras för detta och flera goda exempel lyfts fram. Med arkitektur i skolan menas inte specifikt att arkitektur ska vara ett eget skolämne, utan att den byggda miljön kan fungera som ett läromedel. Men då krävs det att lärarna kan mer om den byggda miljön och arkitekturen. Att lärare har tillgång till bra läromedel kan ge långsiktiga effekter och bestående resultat. Eleverna får ett språk och därmed redskap att hantera den vardagliga miljön de har runt omkring sig. Eleverna lär sig om hur vår byggda närmiljö förändras och utvecklas. Eleverna får en demokratisk skolning när de lär sig om samhällsplanering.

Denna rapport utgör en nulägesbeskrivning av verksamheter vid myndigheter och i organisationer som arbetar med arkitektur i skolundervisningen i Sverige och runt om i världen. Intressanta exempel utomlands finns i CABA i Storbritannien och museet ”arc en rève” i Bordeaux i Frankrike. I Danmark hittar vi DAC och DCUM som arbetar intensivt med både skolundervisning och skolmiljöer. I Finland finns ARKKI och i Norge arbetar man med Arkitektur i skolesekken. Ingen myndighet eller högskola i Sverige befattar sig för närvarande med arkitektur i skolan på det kraftfulla sätt som görs i de framlyfta utländska exemplen. Det är ideella nätverk och organisationer som driver frågan i Sverige, men det finns några undantag. Vi gör några nedslag i den praktiska verksamheten med arkitektur i skolan hos arkitekturkonsulenten i Göteborg och i några skolor i Stockholmsområdet. Ett par exempel på hur planerare kan samverka med skolan lyfts också fram.

Arkitektur höll på att bli ett eget skolämne i gymnasiet. Det skulle ha blivit fyra valbara 100-poängskurser på det Tekniska programmet, i den stora gymnasiereformen GY07.

Men reformen skrotades och än så länge finns inga tydliga indikationer på hur den kommande gymnasireformen ska utformas. De två gymnasiekurser, ”Staden och framtiden” och ”Miljöanpassad arkitektur”, som för närvarande ges i gymnasiet presenteras.

En diskussion förs också kring hur IT kan stödja arkitektur i skolundervisningen. Några aktuella forskningsprojekt pekas ut och en tävling, Future City, presenteras kortfattat.

Det finns några internationella nätverk som bildats kring frågor om arkitektur, plats och lärande. Playce, är ett internationellt nätverk med centrum i Alvar Aaltoakademien i Jyväskylä och Centrum för Plats och Lärande, ett forskarnätverk som håller på att byggas upp med utgångspunkt i Sverige. Bakom detta svenska nätverk står Lärarhögskolan och Universitetet i Stockholm, Movium på Sveriges Lantbruksuniversitet, Tema Barn och Centrum för miljö- och utomhuspedagogik på Linköpings Universitet samt Sveriges Arkitekter via ARKiS, Arkitektur i Skolan. UIA, Union International des Architects, har också bildat ett nätverk kring Built Environment Education, UIA/BEE.

Nätverket Playce har formulerat ett policydokument kring hur man bör arbeta med barn och arkitektur på ett etiskt godtagbart sätt. Detta dokument är översatt och ingår i rapporten.

Sist i rapporten finns en kommenterad bibliografi med läromedel att använda i skolan. Böckerna är sorterade under olika rubriker. Här presenteras läromedel för olika stadier och böcker för lärare om att arbeta med arkitektur.

Pris per bok 150:- inkl. moms

Distribution:

Arkitekturanalys sthlm AB

suzanne.delaval@arkitekturanalys.se

tel: 08-650 28 80

www.arkitekturanalys.se